

TISKOVÁ ZPRÁVA

XVIII. ročník Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst Concentus Moraviae

na téma
„Italské slunce“
1. – 29. června 2013

Kontakt

Mezinárodní centrum slovanské hudby Brno, o.p.s., Polní 6, 639 00 Brno

vstupenky pro novináře:
tel: 542 210 713, e-mail: monika@concentus-moraviae.cz

fotografie a další informace ke článkům:
tel.: 731 507 672, e-mail: jan@concentus-moraviae.cz

www.concentus-moraviae.cz

Již po osmnácté bude ve vybraných městech Vysočiny a Jihomoravského kraje měsíc červen patřit Mezinárodnímu hudebnímu festivalu 13 měst **Concentus Moraviae**.

Staré hudbě se festival věnuje pravidelně; ročníky renesanční, barokní až klasicistní hudby získaly v Evropě zvučné renomé a díky organizační, dramaturgické i interpretační kvalitě je festival řazen do špičky evropských festivalů staré hudby. Pozvání k dramaturgické spolupráci proto letos přijal respektovaný dirigent a virtuózní cembalista **Václav Luks**. Každý z festivalových ročníků je dramaturgicky důsledně zaměřen na určité hudebně nosné téma; Luksův poetický titul „**Italské slunce**“ jasně naznačuje, že se posluchači od 1. – do 29. června mohou těšit na tři desítky koncertů plně oblíbené italské barokní hudby či na barokní skladby Itálií inspirovaných.

Proběhne celkově 33 akcí (32 koncertů a jedno odpoledne pro rodiny s dětmi, viz níže), a to v 19 městech. Jednotlivá města festival spolupřátají a mají tak příležitost bezprostředně ovlivnit jeho charakter. V letošním roce se oficiální patronkou festivalu stala Magdalena Kožená (viz další strana).

Přednět populárního Vivaldiho nebo Corelliho tak, že se posluchači cítí jako v letních Benátkách či Římě, dokážou nejen vášniví a temperamentní Italové. Na pódii festivalových měst se představí přední umělci věnující se interpretaci barokní hudby na dobové nástroje doslova z celé Evropy.

Přímo z Itálie dorazí italští klávesoví, smyčcoví a theorboví virtuosoové, z nichž tři přivezou i vlastní soubor: festival zahájí 1. 6. na zámku v Moravském Krumlově **Guido Morini** s ansámblem **Accordone**, který společně s vokálním mágem **Markem Beasleyem** patří k jednoznačným favoritům festivalového publika a své vystoupení zopakují 2. 6. ve Slavkově u Brna. **Andrea Marcon** a jeho **Venice Baroque Orchestra** vystoupí 12. 6. rovněž v Moravském Krumlově, kde doprovodí pěveckou hvězdu **Magdalenu Koženou**. **Luca Giardini** zazáří 27. a 28. 6. v čele souboru **Sezione Aurea**. Zpoza Alp na Moravu přijede na dvojici koncertů i vynikající **Roberta Invernizzi** udivující nádherou koloraturního sopránou skvěle se snoubícího s barytonem **Tomáše Krále**.

Skvostná bude také série šesti varhanních koncertů: stylová podoba italských historických varhan nám připomíná, že na rozdíl od jiných evropských varhanářských oblastí byla Itálie po stylové stránce blízká českým zemím. Proto zde odpovídající interpretace staré italské varhanní hudby nepředstavuje problém a naše nástroje se mohou zvuku italských varhan přiblížit dostatečnou měrou, zejména pokud na ně zahrají italští interpreti: **Guido Morini**, **Luca Scandali**, **Manuel Tomadin** a **Andrea Marcon**.

Zařazením recitálu významné hudební osobnosti A. Marcona festival podpoří restaurování významných **varhan Jana Výmoly v kostele Povýšení sv. Kříže v Doubravníku**. Tato událost je jednou z akcí festivalu na podporu regionu, naváže na předchozí projekty jako Oprav si své prkno (Lysice), Židle pro Pernštejn atd.

Z jižní Francie dorazí slavný soubor **Café Zimmermann**, který se v ČR představí zcela poprvé a rovnou s atraktivním programem sestaveným ze smyčcových koncertů Antonia Vivaldiho. Díla stejného autora zazní rovněž na premiérových vystoupeních česko-německého souboru **Capella Anna** pod vedením fenomenální multiinstrumentalistky **Anny Fusek**. Výteční sóloví umělci z Německa a z Čech se setkávají i v **Ensemble Berlin-Praha**.

Domácí barvy budou v tomto ročníku hájit mj. proslulé soubory **Musica Florea**, **Tiburtina Ensemble** a **Colegium Marianum**, který se tentokrát v inscenované Cavalliho opeře spojil s loutkoherci z oblíbených **Buchet a loutek**. Také slavnostní závěr letošního ročníku našeho festivalu 29. 6. ve Velkém Meziříčí se slibuje stát opravdovou koncertní událostí: **Václav Luks** si ke svému znamenitému souboru **Collegium 1704** přizval sopranistku **Martinu Jankovou**, které v posledních letech aplauduje celá Evropa.

Stejně jako v předchozích ročnících proběhne vedle hudebního programu také **Odpoledne pro rodiny s dětmi** ve spolupráci se Sítí mateřských center v rámci kampaně „**Táta dneska frčí**“. V sobotu 22. 6. bude na zahrádce tišnovského Café u Palce přichystáno divadlo Paravánek, písničkář Antonín Jarůšek, vypravěč příběhů Martin Hak, představí se mateřská centra festivalových měst, vystoupí žáci a Junior Band ZUŠ Tišnov, proběhne řada dalších dílen a tvůrčích atrakcí.

Česká televize zaznamená celý koncert souboru Capella Anna pod vedením Anny Fusek na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou 24. června a chystá z několika festivalových koncertů kratší záznamy a rozhovory s účinkujícími pro magazín Terra musica. Pět z festivalových koncertů zaznamená **Český rozhlas**.

Webová stránka **www.concentus-moraviae.cz** přináší podrobné informace o interpretech, programech koncertů, ale také o jednotlivých festivalových městech a sálech, ve kterých se koncerty konají. Festivalové koncerty se dají dohledat podle festivalové mapy, kalendáře nebo programu. Nabízíme elektronický festivalový newsletter, možnost stát se přítelem festivalu na Facebooku, výběr z audio nahrávek je k poslechu na soundcloud.com a videa na Youtube.

Vstupenky jsou k dispozici v TIC Brno, v síti TICKETPORTAL a v obvyklých předprodejích jednotlivých festivalových měst. Na vybrané koncerty je organizována doprava autobusem z Brna.

Změna programu: Namísto kontratenora Dominiqua Visse, který byl nucen svou účast na festivalu odříct, vystoupí 20. 6. v knihovně zámku v Náměšti nad Oslavou **Jaroslav Tůma**, který na tamní varhanní pozitiv Antona Preisingera z Freistadtu z roku 1745 zahraje program z děl T. Meruly, B. Pasquiniho, D. Scarlattiho a A. Marcella.

MAGDALENA KOŽENÁ PATRONKOU FESTIVALU CONCENTUS MORAVIAE

Jedna z nejvýznamnějších světových pěveckých osobností **Magdalena Kožená se od letošního roku stává festivalovou patronkou**. *„Není tajemstvím, že mám srdečný vztah k Brnu a kraji okolo něho. A právě v této oblasti jsou rozestata překrásná festivalová města. Kromě toho je Concentus Moraviae festivalem s poutavou a vždy důsledně propracovanou dramaturgií; také tato stránka je mi velmi blízká. K přijetí nabídky stát se festivalovou patronkou přispěl i fakt, že jsem byla u zrodu festivalu: v rámci prvního ročníku v roce 1996 jsem na dvou koncertech za doprovodu souboru Musica Florea zpívala Bachovy árie.“*

Kožená vystoupí za doprovodu renomovaného souboru Venice Baroque Orchestra, který řídí Andrea Marcon, ve středu 12. června na zámku v Moravském Krumlově. Výběrem tohoto města pěvkyně také reaguje na loňskou kauzu přemístění Muchovy Slovanské epopoje: *„Nemohla jsem uvěřit, že krumlovským nakonec skutečně odvezli jejich v podstatě jedinou významnější turistickou atrakci, a to do právě do Prahy... protože ve své vlasti nyní nežijí, nemohu soudit pohnutky, které k tomu vedly. Nicméně mě velmi těší, že v Krumlově našli sílu a energii, a snaží se rekonstruovat překrásný, ale doposud zanedbaný rozlehlý zámek. Tento pozitivní přístup sehrál zásadní roli v mém rozhodnutí, kde koncert letos uspořádat.“* Concentus Moraviae je jediným festivalem, kterému se Magdalena Kožená rozhodla dlouhodobě propůjčit svou záštitu. Z Moravského Krumlova odjíždí pěvkyně převzít prestižní Händelovu cenu za mimořádnou interpretaci díla Georga Friedricha Händela, která jí bude udělena 14. června 2013 během tradičních Händelových hudebních slavností v Halle.

„Velmi si vážíme důvěry, kterou nám Magdalena Kožená udělením své záštity projevila. Tuto poctu nevnímají organizátoři festivalu ani pořadatelská města jako formální odstavec na papíře, ale je pro nás všechny mimořádně inspirativním impulsem do další práce. Představuje určité zadostiučinění a podporu našeho přesvědčení, že skvostná hudba může znít na slavných pódíích světových metropolí stejně jako v menších městech Jihomoravského kraje a Vysočiny. Jsem si jist, že tento akt publikum zřetelně zaznamená: v nejbližších třech letech totiž Magdalena Kožená přiveze na festival jedinečné projekty, na kterých bude spolupracovat s řadou světových hudebních osobností. Máme se opravdu na co těšit!“ prohlašuje ředitel festivalu Concentus Moraviae David Dittrich.

DRAMATURGIE

Pod italským sluncem

„S určitostí neexistuje na tomto světě místa, které by poutníkovi připravilo větší radosti a užitku než Itálie. Tvář této země je obdařena mnoha zvláštnostmi a četná díla přírody se vyznačují takovým půvabem, že bychom hledali jinde v Evropě stěží jim rovná. Itálie je velkou školou hudby a malířství a skrývá nejušlechtlejší díla statiky a architektury od antiky až po současnost“. Těmito slovy v úvodu svých Poznámek z cesty do Itálie (Remarks on several parts of Italy) vypočítává anglický básník, novinář a cestovatel Joseph Addison (1672–1719) nejdůležitější důvody, proč by neměl milovník umění opomenout Itálii ve svých plánech. Pod slovem „současnost“ se zde sice skrývá rok 1705, ale do dnešních dnů tato slova nepozbyla platnosti. Stejně jako byl poutník na začátku 18. století okouzlen rozmanitou krásou a bohatstvím kulturní tradice jednotlivých regionů Itálie, tak i účastník naší cesty za italským sluncem bude žasnout nad pestrou paletou chutí, barev a vůní, kterou nabízí hudba barokní Itálie. V průběhu 17. století na Apeninském poloostrově rozkvetla celá řada zářivých hudebních center, jejichž lesk zásadně ovlivnil tvář evropské hudby budoucích staletí. Rozkvet těchto center byl podmíněn dílem již po staletí přítomnou kulturní tradicí a jakýmsi přirozeným smyslem pro krásu, dílem pak prudkým hospodářským rozmachem umožněným relativně dlouhým obdobím míru, který nastal v Evropě po hrůzách třicetileté války. Cíl představit nejen hudbu ale i atmosféru italských měst, která se stala symbolem rozkvetu barokní kultury, je jednou z dramaturgických linií letošního ročníku festivalu *Concentus Moraviae*.

Jedním z nejbohatších regionů Itálie byla tradičně Benátská republika, jejíž moc sice v 17. století již nedosahovala rozmachu, jaký byl Benátkám dopřán ve středověku, kdy toto město bezkonkurenčně ovládlo obchod ve Středomoří, přesto však doba baroka zastihla „Serenissimu“ („Nejjasnější“), jak bývala Benátská republika označována, na vrcholu sil a rozkvetu všech druhů umění. Se jménem města na laguně se každému milovníku hudby automaticky vybaví jméno jednoho z nejslavnějších skladatelů minulých staletí **Antonia Vivaldiho**. Díla tohoto excentrického houslového virtuóza samozřejmě nesmí v našem italském jídelníčku chybět a publiku bude jeho umění servírováno hned v několika chodech. Francouzský soubor **Café Zimmermann** ve své české premiéře provede reprezentativní výběr z virtuózních instrumentálních koncertů, nejznámější části rozsáhlého díla Antonia Vivaldiho. Jiný slavný soubor (navíc křtěný vodou benátské laguny) **Venice Baroque Orchestra** se svým charismatickým uměleckým vedoucím **Andreou Marconem** představí svého krajana jako operního skladatele, který svojí hudbou dokázal vyjádřit nejhlubší lidské emoce. Díky tomu, že tlumočnickem těchto emocí a sólistkou programu nebude nikdo jiný než mezzosopranistka **Magdalena Kožená**, bude tento večer v Rytířském sále Moravskokrumlovského zámku zajisté náležitě k vrcholům letošního festivalu. Vivaldiho hudba zazní také na koncertě další dobře známé sólistky – **Anny Fusek**. Tato výjimečná flétnistka se však společně se svým souborem navíc dotkne dalšího z témat, které festival ve své dramaturgii akcentuje – vlivu italského živlu a jeho celoevropského vyzářování. Díky programu souboru **Capella Anna** můžeme sledovat, jak velkým inspiračním zdrojem byla italská hudba pro samotného Johanna Sebastiana Bacha.

Další z měst, jejichž atmosféru budete moci prostřednictvím hudby festivalových koncertů poznat je Neapol. Hned zahajovací koncert festivalu představí hudební příběhy fascinujícího města pod Vesuvem díky strhující dvojici **Marco Beasley – Guido Morini**. V prominentní společnosti italských měst, jejichž jména se stala synonymem hudby, pochopitelně nesmí chybět Řím. Pokud bychom měli jmenovat pouze jednoho z řady skladatelů, jejichž jména jsou spojena s římskou hudební tradicí, pak oním jménem musí být **Arcangelo Corelli** (1653–1713). Tento skladatel a houslový virtuóz patřil k nejobdivovanějším a nejrespektovanějším mistrům instrumentální hudby své doby a jeho houslové umění našlo svoji reflexi v jeho několika sbírkách, které se staly vzorem dokonalé klasické krásy a hudební harmonie. Arcangelo Corelli, od jehož smrti uplynulo v lednu tohoto roku 300 let, se stal letošním symbolickým rezidenčním skladatelem festivalu a jeho hudba zazní na řadě koncertů v nejrůznějším kontextu. Corelliho komorní hudbu představí houslisté **Davide Monti** a **Luca Giardini** se svými soubory a ukázka z jeho slavné sbírky *Concerti grossi op. 6* pak zazní na závěrečném koncertě s orchestrem **Collegium 1704**. Ozdobou tohoto závěrečného festivalového koncertu bude sopranistka **Martina Janková**, která provede jedno z nedávno objevených děl Georga Friedricha Händela, zářivě virtuózní latinskou kantátu *Gloria*. Tímto dílem, které vzniklo pravděpodobně v době Händelova pobytu v Římě

v roce 1707, si současně připomeneme, že i umění dalšího z velkých německých skladatelů bylo zásadně formováno italským vlivem, hlubokou znalostí italské hudby a blízkým vztahem s Arcangelem Corellim.

Pokud hovoříme o zaalpských skladatelích, kteří přijali za vlastní italskou hudební řeč, nesmíme zapomenout na našeho **Jana Dismase Zelenku**. Tomuto skladateli je věnován ojedinělý projekt kompletního provedení jeho šesti sonát pro dva hoboje (v případě třetí sonáty pro housle a hoboje), fagot a basso continuo. Zelenka napsal tuto virtuózní a nesmírně náročnou hudbu pravděpodobně ještě před rokem 1720, kdy pobýval na studijních cestách ve Vídni a snad i v Benátkách. Tam se mohl důvěrně seznámit s moderním italským koncertantním stylem, který se (notně okořeněný originalitou Zelenkovy osobnosti) zrcadlí v oslnivé hudbě jeho sonát. Z výjimečných osobností složený mezinárodní soubor **Ensemble Berlin – Praha** je zárukou jedinečnosti tohoto pozoruhodného projektu. Dalším projektem sledujícím středoevropskou (tentokrát moravskou) stopu je koncert souboru **Musica Florea**. Tento již tradiční host festivalu představí program složený z italského repertoáru slavné arcibiskupské kapely v Kroměříži a připomene, že ne nadarmo byla Kroměříž nazývána moravskou Florencií.

V dramaturgii věnované italské hudbě nesmí pochopitelně chybět opera. Itálie je kolébkou opery a dobu začátku 17. století, kdy italští skladatelé hledali definici dramatického spojení slova a hudby si připomeneme hned na několika koncertech. Na dvou koncertech přivítáme jednu z největších hvězd italské barokní opery – sopranistku **Robertu Invernizzi**. V dílech **Giulia Cacciniho**, **Giacoma Carissimiho** nebo **Claudia Monteverdiho** budeme obdivovat, jak dokonale, niterně a bez okázalé virtuozity dokázali tito mistři nechat splynout sílu slova s výrazem hudby a nechali vzniknout ve své době v pravdě „nové hudbě“ („Le nuove musiche“), která se stala základní estetickou normou nově vznikajícího žánru opery. Benátskou operu **Francesca Cavalliho Callisto** představí soubor **Collegium Marianum** v originálním pojetí: ve spojení se sugestivní krásou loutek alternativní divadelní skupiny **Buchty a loutky**.

Nesmíme zapomenout, že Itálie byla i zemí virtuózních varhaníků a cembalistů, a jména jako **Girolamo Frescobaldi**, **Bernardo Pasquini** nebo **Alessandro Scarlatti** připomeneme klávesovou řadou, která nabídne recitály osobností jako je **Andrea Marcon** v unikátním prostředí kostela Povýšení sv. Kříže v Doubravníku s nově restaurovanými historickými varhanami, jedním z nejvzácnějších nástrojů svého druhu u nás, nebo strhující hru francouzské cembalistky **Céline Frisch**. Program souboru **Tiburtina Ensemble** nabídne předbarokní hudbu **Hildegardy z Bingeny**, jejíž mystická dimenze je bezpochyby oním klíčem, který otevírá srdce dnešních posluchačů.

Spiritualita a umění života jsou společně s hluboce zakořeněným vědomím kulturní identity charakteristickými rysy italského kulturního ducha. Věřím, že pokud by se tento duch v některé části Evropy severně od Alp mohl cítit jako doma, byla by to právě jižní Morava. Působivost a rozmanitost krajiny, bohatství kulturních tradic a schopnost těšit se z darů života, to jsou pouze některé charakteristiky, které spojují jižní Moravu s Itálií a tak věřím, že italské slunce najde přímou cestu do srdcí návštěvníků koncertů letošního ročníku festivalu a přinese jim mnoho radosti.

Václav Luks, dramaturg

Záštitu převzali:

Mgr. Alena Hanáková, ministryně kultury České republiky
J. E. Pasquale D'Avino, velvyslanec Italské republiky v České republice
JUDr. Michal Hašek, hejtman Jihomoravského kraje
MUDr. Jiří Běhounek, hejtman kraje Vysočina
starostové festivalových měst

J. E. Pierre Lévy, velvyslanec Francie v České republice, zaštil koncerty Café Zimmermann

Za finanční podpory:

Jihomoravský kraj
Ministerstvo kultury ČR
Kraj Vysočina
Státní fond kultury

Generální partner:

Skupina ČEZ

Oficiální partner:

Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.

Hlavní mediální partner:

Česká televize

Mediální partneři:

MF DNES
Český rozhlas Brno
Český rozhlas 3 - Vltava
Týdeník Rozhlas
Rádio Petrov
Rádio Proglas
Harmonie
Brno město hudby
Opera plus
Kristian

Výhradní dopravce:

AZ SERVIS

Ve spolupráci:

Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži
Italský kulturní institut
Italské velvyslanectví v Praze
Institut français
Česko-německý fond budoucnosti
Síť mateřských center
Činnost se v roce 2013 uskutečňuje za finanční podpory statutárního města Brna

Ve spolupráci s festivalovými městy:

Boskovice, Bystřice nad Pernštejnem, Doubravník, Hustopeče, Ivančice, Jaroměřice nad Rokytnou, Kyjov, Lysice, Mikulov, Moravský Krumlov, Náměšť nad Oslavou, Státní hrad Pernštejn, Rájec-Jestřebí, Slavkov u Brna, Tišnov, Třebíč, Valtice, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

Festival CONCENTUS MORAVIAE je členem **Asociace festivalů České republiky** a **Evropské asociace hudebních festivalů**.

za finanční podpory

generální partner

oficiální partner

